

ראש מחלק הסמים אולין
להתפטר אחרי שהשת
רשת מיסחר בסמים
שבה היו מעורבים קציני צה"ל

כאשר פרצו ב-17 במאי 1978 אנשי מחלק הסמים של מישטרת מחוז תל-אביב לדירה בקריית-אוננו, לא ידע ראש המחלק, שלמה מויאל, כי הוא שם אצבע על פרשה תמוהה. גם כאשר גילה בחיפוש 12 קילו חשיש ושרידי אופיום, ועצר שני חיילים בשירות חובה, וגם כאשר מסרו החיילים כי הופעלו עליידי רב-סרן בחיל-המודיעין של צה"ל, טרם הבין כלום. הרב-סרן חתם על הודאה לפיה הבריחה תקופה ארוכה חשיש ואופיום לישראל, מויאל שקיבל הוראה בלתי-חוזרת להפסיק מייד את החקירה ולמסור את כל החומר למישטרה הצבאית, החל מבין כי משהו משונה מתרחש כאן.

מחלק הסמים מחה על ההוראה וקיבל הבטחה כי ידווחו לו על תוצאות המישור פטים של אנשי הצבא. מויאל עבר עוד פעם על הודאת הרב-סרן.

דובר צה"ל מסר כי שני החיילים גידונו לכמה שנות מאסר כל אחד. הרב-סרן הור אשם אך מישפטו טרם החל, שכן איבד את שפיות דעתו והוא כלאו מאז בבית-מחסה צבאי לחולי-רוח, בכלא צבאי.

מדווח על הרקע לפרשה יגאל לכיב:

מאז תחילת 1973 חשו אנשי מחלק הסמים של תל-אביב בורם קבוע של חשיש ואופיום המגיע לאיזורם. אחרי מאמצים רבים השיגו מודיע, שהיה מדווח להם כל פעם על כמויות הסמים הצפויות. ברוב המקרים צדק המודיע, ואנשי הסמים ראו כי כדי למצוא את המקורות עליהם לשר תול סוכן שלהם כקונה מדומה. הבעיה הייתה להשיג מימון לרכישת אופיום, סם יקר ביותר, כמה מישלוחים הגיעו בלי

מתפטר מויאל קרנות סודיות?

להיפתס, משום שמישטרת-ישראל לא מצאה לנכון לגייס את הסכום. רק אחרי כמחצית השנה של זרימה שוטפת של אופיום, גוייס סכום כסף ומודיע מישטרת הצליח לרכוש קילו אופיום ותוך כדי כך לחשוף את מקום החלוקה, דירה בקריית-אוננו. עתה ציפו אנשי הסמים לידעה על מישלוח נוסף, וכשהגיע ערכו את הפשיטה, שבה תפסו את החיילים. הפרשה יתה יכולה להיות פשוטה ביותר, לולא נחשפה מעורבות קצין מה-מודיעין הצבאי בסחר סמים. על הפרשה הורד מסך כבד של צנזורה, ולא ניתן היה לפרסמה עד שפרצה לעיתוני חו"ל. דובר צה"ל לא הכחיש את העובדות שהובאו לעיל. חקירת המעורבים בפרישה, בעיקר קציני צה"ל, היתה בידי קצי- (המשך בעמוד 48)

מי צודק בוויכוח בין לי שכת ראשי-המשלה לבין השבועון

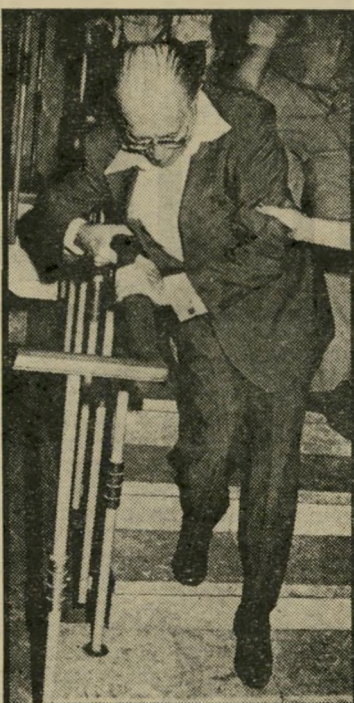
האמריקאי, טיים" על מצב בריאותו של מנחם בגין?

המצב חמור - אבל לא רציני

הד"ר פיין לדברי טיים, "אבל אני מעריך את אומץ-ליבו".
הד"ר פיין, יהודי דתי חובש-כיפה, הנמנה עם ותיקי התנועה הרביזיוניסטית, אמר אומנם את הדברים שיוחסו לו לכתב הטיים, אולם לא הוא ולא אף רופא אמריקאי אחר לא בדק את ראשי-המשלה מאז אושפז בגלל המאורע המוחי החולף והזעיר ש ממנו סבל, כך טענו בתוקף אנשי לי שכת ראשי-המשלה.
האומנם נכשל הטיים בטעות כה חמורה? מדוע לא הכחיש הד"ר פיין, בשיחה עם כתב הטיים, כל קשר לדיאגנוזה לגבי מצב בריאותו של בגין?
התשובות לשאלות אלה הן בבחינת קומדיה של טעויות, המוכיחה כי גם מצב חמור עלול להיות מוצג לפעמים בצורה לא רצינית.

כתבנית ברייל

הד"ר פיין אומנם ביקר בישראל ביר חודש אוגוסט האחרון.
בעת ביקורו בארץ הוא ביקר גם בבית-החולים הדסה בירושלים, שם אושפז מנחם בגין, אחרי שלקה בשטף הדם המוחי. מיספחתו הישראלית של הד"ר פיין ביקשה ממנו לראות את אחד מבני המישפחה, שאושפז באותה תקופה בבית-חולים זה, כאשר נודע על כך בלישכת ראשי-הממשלה נוצרה מייד התיאוריה הבאה: ד"ר פיין שוחח עם כנראה עם רופאיו של ראשי-המשלה, הפרופסורים סילבאן לביא ומאיר גוטסמן. ייתכן גם שהם הציגו בפניו את התיק הרפואי עם הממצאים של בדיקות ראשי-המשלה, כדי לקבל את חוות דעתו המיקצועית, כדי לתת חוות-דעת כזאת לא היה הרופא זקוק כלל לראות את ראשי-המשלה עצמו. הוא יכול היה למסרה על סמך הצילומים וממצאי הבדיקות האחרות. מכאן, כנראה, האגדה שפשטה, כאילו שני רופאים אחרים, בנוסף לד"ר פיין, בדקו את מנחם בגין. השניים האחרים, אמרה התיאוריה, היו רופאיו האישיים של ראשי-המשלה, בעוד שהד"ר פיין עצמו חיווה את דעתו מבלי לבדוק כלל את בגין. אולם גם תיאוריה זו לא עמדה במבחן. בדיקה גילתה כי הפרופסורים לביא וגוטסמן לא רק שלא פגשו את הד"ר פיין, אלא שגם לא שמעו מעולם את שמו לפני שפורסם בכתבה בטיים. יתרה מזאת, הד"ר פיין איננו כלל ניאורולוג אלא ניאורו-כירורג, ואינו עוסק כלל במחלה שבה לקה ראשי-המשלה. מכאן שלא היה מקום להתייעץ עימו בעניין זה.
הפרופסור סילבאן לביא, ראש המחלקה לחקר זרימת דם במוח, במרכז הרפואי של הדסה בירושלים, יצא השבוע לארצות-הברית. בין השאר הוא ינסה לפגוש שם את הד"ר פיין, כדי לקבל ממנו הסבר לתגובות המוזרות שהשמיע בשיחה הטל-פונית שלו עם כתב הטיים בישראל, שיכלו להתפרש בטעות כאילו בדק בעצמו את בגין.
אולם אנשי הטיים המשיכו לעמוד על דעתם כי פיין אומנם בדק את בגין יחד עם עוד שני מומחים אמריקאים. למרות כל ההכחות התייצבו עורכי הטיים מאחורי כתבם בישראל, שהוסיף לטעון כי אין לו כל ספק שבגין נבדק במכון ליד רחרי (המשך בעמוד 38)

המעידה של בגין הפרעות בויכוח

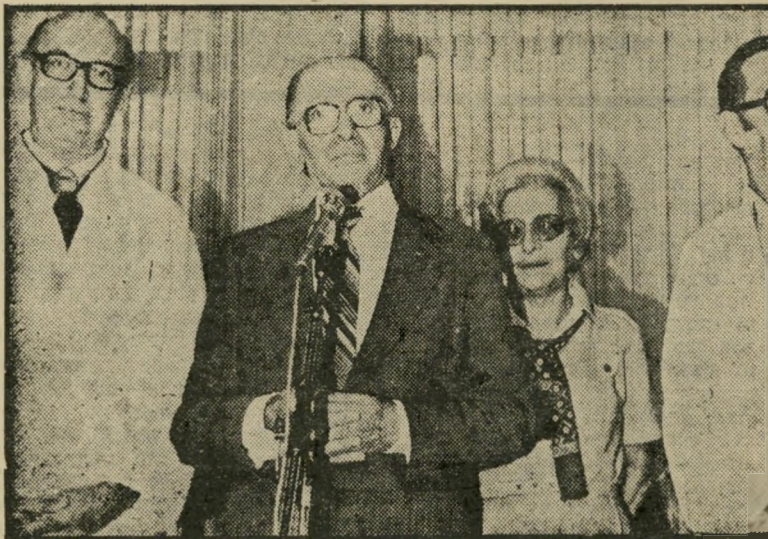
הטיים, היה הד"ר ג'ק פיין, מנתח מוח נודע ממכון אלברט איינשטיין בבית-הספר לרפואה של ניו-יורק.
אחרי הבדיקה, סיפר דודו הלוי, המליצו הרופאים בפני בגין על יום עבודה של שלוש שעות ועל מנוחה רבה ככל האפשר. הם חששו כי התרופות, שאותן נוטל בגין בשל מצב ליבו, משפיעות על כושר ההת-אוששות שלו מהשבץ שתקף אותו. "אני מודאג ממצב בריאותו של בגין", אמר

ידיעה הראשונה פורסמה בהעור לם הזה, באמצע חודש אוגוסט גילה מדור תשקיף (הנולד הזה 2190), כי "מאז קריש-דם במוחו, צימצם ראשי-המשלה מנחם בגין, את מיספר שעות העבודה שלו. על פי הוראת רופאיו עובד עתה מנחם בגין רק חמש שעות ביום, כשיום העבודה שלו מתחיל בשמונה בבוקר ומסתיים בשעה אחת בערריים".

בשבוע שעבר חזר השבועון האמריקאי טיים על ידיעה זו, אבל בשינויים מסוימים. בכתבה תחת הכותרת, "חשש לבריאותו של בגין", שנכתבה בידי סופר הטיים בישראל, דודו הלוי, נאמר, בין השאר: "בגין נאלץ עתה לבלות במישרדו הרבה פחות מאשר כל ראשי-משלה ישראלי שקדם לו. עבור גולדה מאיר ויצחק רבין היו 18 שעות עבודה בגדר הנורמה. לעומתם מגיע בגין בשעה 8.30 ועובד בין 11.30 לצהריים. לעיתים קרובות הוא חוזר בשעות אחר הצהריים המאוחרות לשעה, או משהו כזה, אך מאז השבץ הוא עושה זאת לעיתים נדירות".

קומדיה של טעויות

ידיעה שפורסמה בטיים היתה נכונה, אבל היא פורסמה באיחור. כשהופיעה, היה זה כשבועיים אחרי שראשי-המשלה מנחם בגין גילה התאוששות מפתיעה, חזר לעבוד יום עבודה מלא בלישכתו. לעומת זאת היו פרטים נוספים שהתפרסמו בידיעה של הטיים מוזרים ביותר. לא היתה להם שום אחיזה במציאות. הם הוכחשו מייד בפי דוברי לי שכת ראשי-המשלה, ובפעם הזאת היתה הכחשתם מבוססת וכנה.
טיים טען כי זמן קצר לפני ועידת חיפה, נטל מנחם בגין חופשה של יום אחד מחובו תיו כראשי-משלה. הוא הוסע למעבדה, שם נבדק בידי שלושה מומחים ניאורולוגים לא-ישראליים. אחד מהם, על פי טענת

בגין, רעייתו ורופאיו (הפרופסורים לביא וגוטסמן) בצאתו מביה"ח פגיעה בכושר השיפוט